

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

Sejm ustanowił rok 2017 Rokiem patronów: Josepha Conrada - Korzeniowskiego, marszałka Józefa Piłsudskiego, Adama Chmielowskiego i błogosławionego Honorata Koźmińskiego i Tadeusza Kościuszki.
Rok 2017 będzie też Rokiem Rzeki Wisły.

STYCZEŃ

1937 1 I – urodził się **Adam Wiśniewski - Snerg** (zm. 1995 r.) – polski pisarz science fiction. Jedną z najbardziej zagadkowych postaci literatury polskiej XX wieku. **Snerg** to pseudonim wymyślony przez autora ze względu na popularność zarówno nazwiska Wiśniewski, jak i imienia Adam. Snerg był pierwowzorem **Sneera** – głównego bohatera powieści Janusza A. Zajdla *Limes inferior*. Ważniejsze jego utwory to: *Robot*, *Według lotra*, *Nagi cel*, *Arka*, *Jednolita teoria czasoprzestrzeni*.

80. ROCZNICA URODZIN

1752 2 I – urodził się **Franciszek Zabłocki** (zm. 1821 r.) – komediopisarz i poeta polski, publicysta, tłumacz, ksiądz katolicki, autor *Sarmatyzmu* i *Fircyka w zalotach*.

265. ROCZNICA URODZIN

1852 6 I – zmarł **Louis Braille** (ur. 1809 r.) - francuski twórca alfabetu dla niewidomych, nazwanego później **alfabetem Braille'a**, organista.

165. ROCZNICA ŚMIERCI

1912 10 I – urodziła się **Wanda Żółkiewska** (zm. 1989 r.) - prozaik, autorka sztuk teatralnych oraz utworów dla dzieci, m.in. *Ślady rysich pazurów*, *Kwiaty dla profesora*, *Sekrety Amelki*.

105. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1702 12 I – urodził się **Józef Andrzej Załuski** (zm. 1774 r.) - duchowny katolicki, biskup kijowski, mecenas nauki i literatury, poeta, historyk i bibliograf, prekursor oświecenia w Polsce, współzałożyciel **Biblioteki Załuskich** w Warszawie.

315. ROCZNICA URODZIN

1942 14 I – urodził się **Krzysztof Antoni Klenczon** (zm. 1981r.) – polski kompozytor, wokalista i gitarzysta muzyki rockowej. Kompozytor największych przebojów Czerwonych Gitar: ***Taka jak ty, Historia jednej znajomości, Nikt na świecie nie wie, Biały krzyż, Wróćmy na jeziora, Gdy kiedyś znów zawołam cię, Kwiaty we włosach, Powiedz stary gdzieś ty był, Jesień idzie przez park*** i Trzech Koron: ***10 w skali Beauforta, Port, Czyjaś dziewczyna, Natalie - piękniejszy świat.***

75. ROCZNICA URODZIN

1907 15 I – urodził się **Janusz Kusociński**, pseud. **Kusy** (zm. 1940 r.) – polski lekkoatleta, złoty medalista olimpijski z Los Angeles w biegu na 10 000 m, srebrny medalista pierwszych mistrzostw Europy na dystansie 5000 m. Wielokrotny mistrz oraz rekordzista Polski w biegach średnich i długich. Zginął rozstrzelany w pobliżu Palmir, w Puszczy Kampinoskiej, w ramach akcji AB, mającej na celu eksterminację polskiej inteligencji.

110. ROCZNICA URODZIN

1882 18 I – urodził się **Alan Aleksander Milne** (zm. 1956 r.) - angielski powieściopisarz, dramaturg i poeta, autor najsłynniejszej powieści dla dzieci: ***Kubuś Puchatek*** (1926) i ***Chatka Puchatka*** (1928).

135. ROCZNICA URODZIN

1937 20 I – urodził się **Jacek Kazimierz Maziarski** (zm. 2009 r.) - publicysta i polityk, poseł na **Sejm I kadencji**. Debiutował w 1957 roku na łamach **"Tygodnika Powszechnego"**. Pracował również w **"Polityce"** i warszawskiej **"Kulturze"**. Od lat 60. do początku lat 70. XX wieku był członkiem **Stronnictwa Demokratycznego**. W latach 80. działał w **"Solidarności"**.

80. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1882 25 I – urodziła się **Virginia Woolf** (zm. 1941 r.) - angielska pisarka, krytyk literacki i feministka, uważana za jedną z czołowych postaci literatury modernistycznej XX wieku. Napisała m.in. powieści psychologiczne: ***Pani Dalloway, Do latarni morskiej.***

135. ROCZNICA URODZIN

1947 25 I – zmarł **Al Capone** (ur. 1899 r.) - amerykański gangster pochodzenia włoskiego.

70. ROCZNICA ŚMIERCI

1997 26 I – zmarła **Mira Zimińska-Sygietyńska** (ur. 1901 r.) - polska aktorka, reżyser i pedagog, współzałożycielka i długoletnia dyrektorka Zespołu "**Mazowsze**". W okresie międzywojennym występowała w warszawskich teatrach, kabaretach (np. Qui Pro Quo, Morskie Oko, Cyrulik Warszawski) i rewiach. Była założycielką i pomysłodawczynią Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca "**Varsovia**" z siedzibą w Warszawie (nazywanego "Małym Mazowszem"). Zespół istnieje od roku 1978 do dzisiaj. Odznaczona Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski, Orderem Orła Białego i Nagrodą Miasta Stołecznego Warszawy.

20. ROCZNICA ŚMIERCI

1882 30 I – urodził się **Franklin Delano Roosevelt** (zm. 1945 r.) - amerykański polityk, 32. prezydent USA, czterokrotnie wybierany w latach 1933 - 1945 r. na to stanowisko, współtwórca **New Deal** - programu walki z kryzysem, w czasie II wojny światowej inicjator proklamowania zasady bezwarunkowej kapitulacji Niemiec, Włoch i Japonii, uczestnik spotkań tzw. **wielkiej trójki** (z Churchilllem i Stalinem) w Teheranie i Jałcie, zwolennik utworzenia ONZ.

135. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1867 31 I – urodził się **Mariusz Zaruski** (zm. 1941 r.) – pionier polskiego żeglarstwa i wychowania morskiego, generał brygady Wojska Polskiego, postać wszechstronna: taternik, fotografik, malarz, poeta i prozaik. Marynarz, żeglarz i podróżnik. Konspirator, zesłaniec, legionista, ułan, wreszcie generał Wojska Polskiego i adiutant prezydenta RP. Grotołaz, ratownik, instruktor i popularyzator narciarstwa i turystyki górskiej. Założyciel Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Instruktor harcerski ZHP i wychowawca młodzieży. Był autorem wierszy i opowiadań taternickich, zebranych w tomie: ***Na bezdrożach tatrzańskich*** . Pisał również opowiadania żeglarskie, np. ***Wśród wichrów i fal***, tłumaczył także poezje.

150.ROCZNICA URODZIN

LUTY

1882 2 II – urodził się **James Augustine Aloysius Joyce** (zm. 1941 r.) – irlandzki pisarz tworzący w języku angielskim, jeden z najwybitniejszych pisarzy XX wieku. Najstynniejsze jego książki to: ***Ulisses, Dublińczycy, Finneganów tren, Portret artysty z czasów młodości.***

135. ROCZNICA URODZIN

1947 2 II – urodziła się **Farrah Fawcett** właśc. **Farrah Leni Fawcett**, (zm. 2009 r.) – amerykańska aktorka i producentka telewizyjna i filmowa, modelka. Stała się ulubienicą Ameryki już po pierwszym sezonie serialu, Stacji ABC, ***Aniołki Charliego.***

70. ROCZNICA URODZIN

1877 7 II – urodził się **Feliks Nowowiejski** (zm. 1946 r.) – polski kompozytor, dyrygent, pedagog, organista - wirtuoz, organizator życia muzycznego, szambelan papieski. Nowowiejski napisał muzykę do słów *Roty* Marii Konopnickiej.

140. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1922 8 II – urodził się **Tadeusz Gajcy** - (zm. 1944 r.) - polski poeta, prozaik, dramatopisarz i krytyk literacki. Zginął w Powstaniu Warszawskim, obok Baczyńskiego uważany za najwybitniejszego poetę pokolenia Kolumbów.

95. ROCZNICA URODZIN

1837 10 II – zmarł **Aleksander Puszkina** (ur. 1799 r.) - rosyjski poeta, prozaik i dramatopisarz, jeden z najwybitniejszych poetów romantycznych. Największe dzieła to: tragedia romantyczna **Borys Godunow**, poemat dygresyjny **Eugeniusz Oniegin**. Zmarł z powodu ran odniesionych w pojedynku z **G. d'Anthesem**. Puszkina był wybitnym reformatorem rosyjskiego języka literackiego.

180. ROCZNICA ŚMIERCI

1932 10 II – zmarł **Edgar Wallace** - (ur. 1875 r.) - powieściopisarz angielski, korespondent wojenny podczas wojny burskiej, autor książek o Afryce, ale przede wszystkim stu kilkudziesięciu powieści kryminalnych tłumaczonych na wiele języków, m.in. **Klub sprawiedliwych**.

85. ROCZNICA ŚMIERCI

1847 11 II – urodził się **Thomas Alva Edison** - (zm. 1931 r.) - amerykański wynalazca, samouk, przedsiębiorca. Opatentował ponad 1000 wynalazków m.in. gramofon, żarówkę elektryczną.

170. ROCZNICA URODZIN

1972 11 II – zmarł **Marian Hemar** (ur. 1901 r.) - urodzony jako Jan Marian Heschel, pseud. Jan Mariański, Marian Wallenrod i inne - polski poeta, satyryk, komediopisarz, dramaturg, tłumacz poezji, kierownik literacki teatrów rewiowych lwowskich i warszawskich, m.in. Qui Pro Quo, współtwórca szopek politycznych. Od 1942 r. w Wielkiej Brytanii. Marian Hemar był autorem tekstów ponad 2. tysięcy piosenek, m.in. takich szlagierów jak: **Kiedy znów zakwitną białe bzy, Czy pani Marta jest grzechu warta, Ten wąsik, Nikt, tylko ty, Może kiedyś innym razem, Upić się warto, Jest jedna, jedyna**.

45. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1812 19 II – urodził się **Zygmunt Krasiński** (zm. 1859 r.) dramatopisarz i poeta, jeden z czołowych **polskich romantyków**. Twórca historiozoficznego dramatu romantycznego: **Nie - Boska komedia, Irydion**, mesjanistycznego poematu **Przedświt**, antyrewolucyjnych **Psałmów przyszłości**, liryk i powieści historycznych. W bogatej korespondencji przedstawia barwną panoramę epoki tu: **Listy do Delfiny Potockiej**.

205. ROCZNICA URODZIN

1967 20 II – urodził się **Kurt Donald Cobain** (zm. 1994 r.) – amerykański muzyk grunge'owy, najbardziej znany jako wokalista i gitarzysta, założonego wraz z Kristem Novoselicem, **zespołu Nirvana**, kompozytor i autor tekstów. W **2003 roku** artysta został sklasyfikowany na **12. miejscu** listy **100 najlepszych gitarzystów wszech czasów** magazynu Rolling Stone.

50. ROCZNICA URODZIN

1867 22 II – urodził się **Robert Baden - Powell** (zm. 1941r.) - twórca światowego skautingu.

150. ROCZNICA URODZIN

1942 22 II – zmarł **Stefan Zweig** (ur. 1881 r.) - austriacki poeta, prozaik i dramaturg. Autor powieści biograficznych m.in.: **Marii Stuart, Marii Antoniny**, powieści psychologicznych: **Niecierpliwość serca**, antywojennego dramatu: **Jeremiasz**.

75. ROCZNICA ŚMIERCI

1962 22 II – urodził się **Steve Irwin**, właśc. **Stephen Robert Irwin**, znany też jako **Crocodile Hunter** (zm. 2006 r.) – australijski przyrodnik, prezenter telewizyjny, a od 1991 roku również dyrektor Australia Zoo w Beerwah w stanie Queensland w Australii. Był zagorzałym działaczem na rzecz ochrony środowiska. Odkrył żółwia Irwina, którego nazwano na cześć Steve'a. Na świecie zasłynął m.in. dzięki występom w programach na Animal Planet oraz Discovery Channel. Zmarł w Port Douglas w Australii w wyniku przebicia serca przez ogon płaszczki.

55. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1907 25 II – urodził się **Antoni Gołubiew** (zm. 1979 r.) - polski pisarz i publicysta katolicki, z wykształcenia historyk. Przed II wojną światową był jednym z założycieli dwutygodnika **Pax**. Współtwórca (m.in. z Czesławem Miłoszem) grupy poetyckiej **Żagary**. Po wojnie był członkiem redakcji **Tygodnika Powszechnego**, współpracował z pismami **Znak** i **Odra**. Był autorem, pisanej przez niemal całe życie, czterotomowej epopei i powieści historycznej pt.: **Bolesław Chrobry**.

110. ROCZNICA URODZIN

1802 26 II – urodził się **Wiktor Hugo** (zm. 1885 r.) - francuski pisarz, poeta, dramaturg i polityk, przywódca i teoretyk romantyzmu; członek Akademii Francuskiej; Twórczość pisarza cechuje bogactwo, zróżnicowanie tematyczne i gatunkowe. Do najślawniejszych należą powieści : **Katedra Marii Panny w Paryżu i Nędznicy**.

215. ROCZNICA URODZIN

1892 26 II – urodził się **Julian Ejsmond** (zm. 1930 r.) – polski poeta, bajkopisarz i tłumacz literatury obcej. Pisał wiersze miłosne, ballady, romanse, liryki, felietony, satyry, bajki i opowiadania. Zasłużył się także jako tłumacz pisanych w łacinie utworów **Kochanowskiego, Sarbiewskiego, Owidiusza, Petroniusza**.

125. ROCZNICA URODZIN

1932 27 II – urodziła się **Elizabeth Rosemond Taylor** (zm. 2011 r.) – hollywoodzka aktorka urodzona w Wielkiej Brytanii, wyróżniona wieloma nagrodami, w tym dwoma Oscarami: w 1961r. za rolę Glorii Wondrous w filmie **Butterfield 8** oraz w 1967 r. za rolę Marthy w **Kto się boi Virginii Woolf?**. Jej najsłynniejszą rolą była tytułowa **Kleopatra** z filmu Josepha L. Mankiewicza z 1963 roku. Łącznie wystąpiła w ok. 60 filmach.

85. ROCZNICA URODZIN

1812 28 II – zmarł **Hugo Kołłątaj** (ur. 1750 r.) - polityk, pisarz, działacz gospodarczy i ksiądz. Ideolog polskiego oświecenia, działacz **Komisji Edukacji Narodowej**, reformator i rektor **Akademii Krakowskiej**; organizator **Kuźnicy Kołłątajowskiej**, współautor **Konstytucji 3 Maja** 1791 r. Członek władz powstania kościuszkowskiego 1794 r. Rzecznik reform społeczno –gospodarczych.

205. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

MARZEC

1917 1 III – urodził się **Stanisław Szwarc - Bronikowski** (zm. 2010) – polski publicysta, podróżnik i filmowiec. Bardzo bogata jest jego **twórczość telewizyjna**, na którą składa się sto kilkanaście filmów popularnonaukowych o tematyce **przyrodniczej, ekologicznej, etnograficznej, archeologicznej, geologicznej** oraz **religioznawczej** zrealizowane w latach **1960 - 1995**. Równie znacząca jest twórczość oświatowa, na którą składają się eseje i cykle reportaży podróżniczych, wywiady publikowane w różnych czasopismach oraz książka - album „**Poszukiwanie zaginionych światów**”.

100. ROCZNICA URODZIN

1852 4 III – zmarł **Mikołaj Gogol** (ur. 1809 r.) - rosyjski prozaik, dramaturg, publicysta. Zasłynął jako autor komedii obyczajowych: **Ożenek** (1855 r.) i **Rewizor** (1836 r.) oraz powieści: **Martwe dusze**.

165. ROCZNICA ŚMIERCI

1997 7 III – zmarła **Agnieszka Osiecka** (ur. 1936 r.) - polska poetka, autorka tekstów piosenek, pisarka, reżyser teatralny i telewizyjny, dziennikarka. Napisała około 2000 piosenek, wydanych m.in. w tomach: **Kolory** (1963), **Wyszłam i nie wróciłam** (1969), **Listy śpiewające** (1971), **Sztuczny miód** (1977), **Żywa reklama** (1985), **Śpiewające piaski** (1989), **Opisanie szopki** (1991). W 2004 r. Polskie Wydawnictwo Muzyczne rozpoczęło edycję Wielkiego śpiewnika Agnieszki Osieckiej, w którym umieszczono blisko 500 piosenek zebranych w 13 tomach. Niektóre słynne piosenki Agnieszki Osieckiej: **Małgośka, Ballada o pancernych, Od nocy do nocy**.

20. ROCZNICA ŚMIERCI

1907 14 III – urodził się **Stanisław Ryszard Dobrowolski** (zm. 1985 r.) – poeta, prozaik i tłumacz, członek grupy poetyckiej Kwadryga. Uczestnik powstania warszawskiego. Po wojnie oficer polityczny Ludowego Wojska Polskiego. Dobrowolski tłumaczył też poezję radziecką: Mikołaja Asiejewa i Maksyma Tanka.

110. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1952 14 III – urodził się **Wojtek Bellon**, właśc. **Wojciech Jerzy Belon** (zm. 1985 r.) – polski pieśniarz, poeta, kompozytor. Wykonawca piosenki poetyckiej i studenckiej, założyciel **Wolnej Grupy Bukowina**.

65. ROCZNICA URODZIN

1932 18 III – urodził się **John Hoyer Updike** (zm. 2009 r.) – amerykański pisarz, autor powieści, poezji i opowiadań. Odznaczony Narodowym Medalem Sztuki. Opublikował **21 powieści**, wiele zbiorów opowiadań i poezji, tekstów krytycznych oraz książek dla dzieci. Jest autorem powieści "**Czarownice z Eastwick**", która doczekała się ekranizacji w 1987 roku. Najbardziej znane dzieła Updike'a to seria o **Króliku: Uciekaj, Króliku; Przypomnij się, Króliku; Jesteś bogaty, Króliku; Królik odpoczywa i Rabbit, Remembered. Jesteś bogaty, Króliku i Królik odpoczywa** zostały uhonorowane **nagrodą Pulitzera**. Oprócz nagrody **Pulitzera** otrzymał też m.in. nagrody: **National Book Critics Circle Award** w 1982 i 1990 roku, **PEN/Malamud Award** w 1988 i **PEN/Faulkner Award** w 2004 roku.

85. ROCZNICA URODZIN

1922 19 III – urodził się **Józef Andrzej Gierowski** (zm. 2011 r.) – polski historyk, profesor, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Działał w Polskiej Akademii Nauk. W 1981 r. został wybrany, w pierwszych od dziesięcioleci demokratycznych wyborach, rektorem UJ. Uniwersytetem jako rektor kierował do 1987 r. Jest autorem 380 prac naukowych i publikacji, w tym kilku książek o charakterze monograficznym: **Sejmik Generalny Księstwa Mazowieckiego, Dzieje Wrocławia 1618–1741, Historia Włoch, Historia Polski** t. II 1505–1764 i t. III 1764–1864.

95. ROCZNICA URODZIN

1927 19 III – urodził się **Wiesław Drzewicz** (zm. 1996 r.) – polski aktor teatralny, filmowy, telewizyjny, radiowy i dubbingowy. Na stałe zapisał się w pamięci widzów jego dubbing postaci **Gargamela** z serialu animowanego **Smerfy**. Grał w radiowych serialach: **W Jezioranach** i **Matysiakowie**. Występował także w pierwszej polskiej telenoweli **W labiryncie**.

90. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1892 20 III – urodził się 1974 22 III - zmarł Jerzy Bohdan Rychliński (zm. 1974 r.) - polski prozaik, marynista, tłumacz literatury anglosaskiej i rosyjskiej, sędzia Sądu Najwyższego. Rychliński był prekursorem marynistyki w kraju, jednym z pierwszych polskich twórców tego nurtu, jacy pojawili się w Polsce w Dwudziestoleciu Międzywojennym. Autor książek dla młodzieży, m.in. cyklopowieści o kapitanie Morze: ***Galeon kapitana Mory, Mafia Wielkiego Fina, Fama kapitana Mory, Szczęście z morskimi oczyma, Madonna ze złota, Latający Szkot.***

125. ROCZNICA URODZIN

1832 22 III – zmarł Johann Wolfgang von Goethe (ur. 1749 r.) – najwybitniejszy niemiecki poeta okresu romantyzmu i jeden z najbardziej znaczących w skali światowej literatury, dramaturg, prozaik, uczonec, polityk, wolnomularz.

185. ROCZNICA ŚMIERCI

1957 22 III – urodził się Jacek Marcin Kaczmarski (zm. 2004 r.) – polski poeta, prozaik, kompozytor, piosenkarz i twórca tekstów piosenek. Najbardziej znane utwory to: ***Obława, Nasza klasa, Źródło, Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego, Mury*** (pieśń – symbol) - piosenka stała się hymnem **Solidarności** i symbolem **walki z reżimem.**

60. ROCZNICA URODZIN

1957 23 III – zmarł Juliusz Kleiner (ur. 1886 r.) - teoretyk i historyk literatury polskiej, znakomity znawca twórczości Juliusza Słowackiego.

60. ROCZNICA ŚMIERCI

1862 25 III - urodził się Gabriel Korbut (zm.1936 r.) - historyk i bibliograf literatury polskiej. Członek Polskiej Akademii Umiejętności. Jego fundamentalna praca bibliograficzna to ***Literatura polska od początków do wojny światowej.***

155. ROCZNICA URODZIN

1827 26 III - zmarł Ludwig van Beethoven (ur. 1770 r.) – kompozytor i pianista niemiecki, ostatni z tzw. **klasyków wiedeńskich**, a zarazem prekursor romantyzmu w muzyce, uznawany za jednego z **największych twórców muzycznych wszech czasów.**

190. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

KWIECIEŃ

1902 1 IV – urodził się **Józef Mackiewicz** h. **Bożawola** (zm. 1985r.) – polski pisarz i publicysta. W latach 1939 –1941 był redaktorem wydawanej w Wilnie **Gazety Codziennej**. W 1943 roku brał udział w ekshumacji ciał polskich oficerów, zabitych w niewoli w Katyniu (relacja: **Zbrodnia w lesie katyńskim**). Od 1945 roku na emigracji, początkowo we Włoszech, Wielkiej Brytanii, od 1954 roku w Niemczech. Nastawiony antykomunistycznie. W jego twórczości pojawiały się motywy przedstawiające zagrożenie sowietyzacją. Autor powieści: **Droga donikąd (1955), Karierowicz (1955), Kontra (1957), Lewa wolna (1965), Sprawa pułkownika Miasojedowa (1962), Nie trzeba głośno mówić (1969)**. Eseje: **Zwycięstwo prowokacji (1962), Watykan w cieniu czerwonej gwiazdy (1975)**.

115. ROCZNICA URODZIN

1942 3 IV – urodził się **Marek Perepeczko** (zm. 2005 r.) – polski aktor teatralny i filmowy. Znany był przede wszystkim z tytułowej roli w serialu Jerzego Passendorfera **Janosik**.

75. ROCZNICA URODZIN

1952 4 IV – urodził się **Gary Moore** (zm. 2011 r.) – irlandzki gitarzysta rockowy i bluesowy, wokalista i kompozytor. Moore był wiodącym gitarzystą w grupach Thin Lizzy, Colosseum II i Skid Row. Współpracował także z muzykami takimi jak B.B. King, Greg Lake i Huey Lewis.

65.ROCZNICA URODZIN

1897 8 IV – urodził się **Jan Żabiński** (zm. 1974 r.) - zoolog, fizjolog, hodowca; organizator i dyrektor **Ogrodu Zoologicznego** w Warszawie. Działacz ochrony przyrody (głównie ochrona żubra); pedagog i popularyzator; wygłosił ok.1500 prelekcji radiowych. Autor książek: **Przekrój przez ZOO, Z życia zwierząt**.

120. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1757 9 IV – urodził się **Wojciech Bogusławski** (zm. 1829 r.) - śpiewak operowy, aktor, dramatopisarz i tłumacz. W swej działalności artystycznej propagował ideologię **Oświecenia**. Należał do loży wolnomularskiej. Piastował funkcję **Dyrektora Teatru Narodowego w Warszawie**, założył teatr w Poznaniu, prowadził także teatr w Wilnie, we Lwowie, był założycielem i fundatorem teatru w Kaliszu. W Warszawie założył pierwszą polską szkołę dramatyczną. Do najważniejszych utworów Bogusławskiego należą: **Henryk VI na łowach** (1792), **Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale** (1794) i **Spazmy modne** (1797).

260. ROCZNICA URODZIN

1937 9 IV – urodził się **Marek Walczewski** (zm. 2009 r.) - polski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny. Jego debiut filmowy to **"Pasażerka"** Andrzeja Munka z 1963 roku. Zagrał także w ekranizacji **"Wesela"** i **"Ziemi Obiecanej"** Andrzeja Wajdy, w **"Nocach I Dniach"** Jerzego Antczaka, **"Do krwi ostatniej..."** Jerzego Hoffmana. W 1977 roku zagrał zabójcę Gabriela Narutowicza w filmie **"Śmierć prezydenta"** Jerzego Kawalerowicza. Aktor grał również w komediach. Dwukrotnie wystąpił u **Juliusza Machulskiego** w filmach: **"Vabank 2"** i **"Kingsajz"**. Można go było oglądać także w serialach: **"Polskie Drogi"**, **"Bank nie z tej ziemi"**, **"13 posterunek"**, **"Ekstradycja 3"** i **"Wiedźmin"**.

80. ROCZNICA URODZIN

1827 10 IV – urodził się **Lewis "Lew" Wallace** (zm. 1905 r.) – amerykański pisarz, wojskowy, prawnik i dyplomata, znany głównie jako autor powieści **Ben Hur**.

190. ROCZNICA URODZIN

1852 11 IV – urodził się **Leon Jan Wyczółkowski** (zm. 1936 r.) - polski malarz, grafik i rysownik, jeden z czołowych przedstawicieli Młodej Polski w nurcie **malarstwa realistycznego**. Ważne dzieła: **Orka na Ukrainie**, **Rybaczy brodzący po wodzie**.

165. ROCZNICA URODZIN

1852 12 IV – urodził się **Carl Louis Ferdinand von Lindemann** (zm. 1939 r.) – niemiecki matematyk. Autor dowodu, że π jest liczbą przestępną, skąd natychmiast wynika, że **niemożliwa jest kwadratura koła**. Dowód Lindemanna był jego jedynym znaczącym wkładem w matematykę.

165. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1887 14 IV – urodził się Leon **Schiller**, właśc. **Leon Schiller de Schildenfeld** (zm. 1954 r.) – polski reżyser, krytyk i teoretyk teatralny. Autor scenariuszy teatralnych i radiowych, kompozytor polski pochodzenia austriackiego. Zasłynął interpretacjami dramatów Mickiewicza – legendarne **Dziady** w Teatrze Polskim w Warszawie w 1934 roku, wystawiane wcześniej we Lwowie w 1932, w Wilnie w 1933 roku oraz później w Sofii w 1937. Stworzył nowy typ teatru muzycznego, inscenizując piosenki staropolskie, żołnierskie, ludowe, salonowe i łącząc je w przedstawienia, np.: **Kulig** (1929), **Kram z piosenkami** (1945). Był też autorem **Pastorałki** (1931), **Godów weselnych** (1933), **Podróży teatralnej Mickiewicza z Odyńcem** (1973). Najważniejsze jego artykuły i eseje zebrano w tomach: **Teatr ogromny** (1961) i **U progu nowego teatru** (1978). W latach 1947–1949 był redaktorem naczelnym miesięcznika **"Teatr"**. W 1952 roku zorganizował i do końca życia prowadził **Pamiętnik Teatralny**.

130. ROCZNICA URODZIN

1942 14 IV – urodziła się **Danuta Wawiłow** (zm. 1999 r.) – autorka utworów dla dzieci i młodzieży, poetka, prozaik, tłumaczka oraz autorka słuchowisk radiowych. Napisała m.in.: **Bajkę o królewiczu, Baśń o kalejdoskopach i babie, O stu królach Lulach, Czupiradło, Chcę mieć przyjaciela, Nic się nie stało** - opowiadanie, **Ten dziwny Eryk** oraz **Gorącą skorupę**.

75. ROCZNICA URODZIN

1452 15 IV – urodził się **Leonardo da Vinci** właściwie **Leonardo di ser Piero da Vinci** (zm. 1519 r.) – włoski renesansowy malarz, architekt, filozof, muzyk, pisarz, odkrywca, matematyk, mechanik, anatom, wynalazca i geolog. Uważa się go za jednego z największych malarzy wszech czasów oraz najwszechstronniejszego i najbardziej utalentowanego człowieka w historii. Dwie z jego prac, **Mona Lisa i Ostatnia Wieczerza**, zajmują czołowe miejsca na listach najslawniejszych i najczęściej imitowanych dzieł malarskich. Równie wielkie znaczenie w historii sztuki ma szkic Leonarda, **Człowiek witruiński**. W Polsce znajduje się jedyne dzieło **Leonarda da Vinci Dama z gronostajem**. Do czasów obecnych przetrwało najprawdopodobniej tylko **15** jego obrazów.

565. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1967 19 IV – zmarł **Konrad Adenauer** (ur. 1876 r.) - polityk niemiecki, prawnik, współzałożyciel CDU i współtwórca RFN. W latach 1949 -1963 sprawował urząd **Kancelarza RFN**. Doprowadził do odbudowy gospodarczej Niemiec oraz ich integracji z Europą Zachodnią, od przyjęcia planu Marshalla, poprzez członkostwo w EWG i NATO.
50. ROCZNICA ŚMIERCI

1917 25 IV – urodziła się **Ella Jane Fitzgerald** (zm. 1996 r.) – amerykańska wokalistka jazzowa, zwana „**Pierwszą Damą Piosenki**”. Jedną z najwybitniejszych śpiewaczek w historii tego gatunku.
100. ROCZNICA URODZIN

1997 27 IV – zmarł **Piotr Skrzynecki** (ur. 1930 r.) - twórca, kierownik artystyczny, reżyser, scenarzysta, konferansjer kabaretu ***Piwnica pod baranami***.
20. ROCZNICA ŚMIERCI

1632 30 IV – zmarł król Polski **Zygmunt III Waza** (ur. 1566 r.). Mecenas sztuki, przebudował Zamek Królewski w Warszawie, który od 1611 roku stał się główną rezydencją królów Polski.
385. ROCZNICA ŚMIERCI

MAJ

1992 6 V – zmarła **Marlena Dietrich** (ur. 1901 r.) - niemiecka aktorka filmowa i piosenkarka. Ma na swoim koncie ponad 30 głównych kreacji filmowych. Jej najśłynniejsze filmy to ***Błękitny anioł, Maroko, Szanghaj Ekspres***. Dokonała ogromnej ilości nagrań płytowych. Przyczyniła się do spopularyzowania wojennego szlagieru "**Lili Marleen**". Inne jej przeboje to m.in. "**Falling in Love Again**", "**Ich bin die fesche Lola**", "**Johnny**", "**The Boys in the Backroom**" i "**Where Have All the Flowers Gone**". Pozostaje jedną z najśłynniejszych aktorek XX wieku oraz ikoną kina.
25. ROCZNICA ŚMIERCI

1867 7 V – urodził się **Władysław Reymont** (zm. 1925 r.) - jeden z czołowych przedstawicieli nurtu realistycznego w prozie okresu Młodej Polski. Laureat literackiej **Nagrody Nobla** za czterotomową "epopeję chłopską" pt. ***Chłopi***.
150. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1892 7 V – urodził się **Josip Broz Tito** (zm. 1980 r.) – przywódca **Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii** od 1945 aż do swojej śmierci. Od 1974 dożyłotni prezydent, w rzeczywistości dyktator, otoczony oficjalnym kultem. Dla utrzymania jedności państwa tłumił bezwzględnie wszelkie konflikty narodowe.

125. ROCZNICA URODZIN

1907 13 V – urodziła się **Daphne Du Maurier** (zm. 1989 r.) - angielska pisarka, autorka głośnych powieści i opowiadań m.in.: **Rebeka, Moja kuzynka Rachel** i **Nie oglądaj się teraz**.

110. ROCZNICA URODZIN

1937 13 V – urodził się **Roger Joseph Zelazny** (zm. 1995 r.) – amerykański pisarz science fiction i fantasy. Używał również pseudonimu **Harrison Denmark**. Uważa się go za prekursora tzw. **"Nowej Fali w literaturze science fiction"**. Jego dorobek pisarski to **150 opowiadań i 50 książek**.

80. ROCZNICA URODZIN

1912 14 V – zmarł **August Strinberg** (ur. 1849 r.) - pisarz szwedzki. Twórca dramatów, powieści, esejów i utworów poetyckich, malarz i fotograf. Uznawany za ojca współczesnego teatru. Przedstawiciel naturalizmu i prekursor ekspresjonizmu. Autor dramatów m.in. **Panna Julia, Eryk XIV i Historie małżeńskie**.

105. ROCZNICA ŚMIERCI

1902 16 V – urodził się **Jan Kiepura** (zm. 1966 r.) – najśłynniejszy polski śpiewak operowy, tenor. Odnosił sukcesy na czołowych scenach świata m.in. w La Scali i w Metropolitan Opera House, jak również w salach koncertowych i na ekranie kinowym. Za pieniądze zarobione na koncertach wybudował w Krynicy - Zdroju willę "Patria". Od 1967 r. corocznie odbywa się w Krynicy Europejski Festiwal im. Jana Kiepury (dawniej: Festiwal Arii i Pieśni im. Jana Kiepury). Kiepura wystąpił w dwunastu filmach muzycznych, polskich i zagranicznych m.in. **O czym się nie myśli, Neapol, śpiewające miasto, Zdobyć cię muszę**.

115. ROCZNICA URODZIN

1942 16 V – zmarł **Bronisław Malinowski** (ur. 1884 r.) – polski etnolog, antropolog i

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

socjolog. Od 1927 roku wykładał antropologię społeczną w Londynie, od 1938 r. profesor Yale University. Odbył szereg podróży badawczych, m.in. na **Nową Gwineę, do Australii, Afryki Pd.** i indiańskich osad pueblo w Ameryce. Główne dzieła to : ***Argonauci z zachodniego Pacyfiku*** (1922) i ***Życie seksualne dzikich*** (1929)

75. ROCZNICA ŚMIERCI

1897 18 V - urodził się **Frank Capra** (zm. 1991 r.) – amerykański reżyser filmowy pochodzenia włoskiego, trzykrotny zdobywca Oscara za reżyserię filmów: ***Ich noc***, ***Pan z milionami*** i ***Cieszymy się życiem***.

120. ROCZNICA URODZIN

1882 20 V – urodziła się **Sigrid Undset** (zm. 1949 r.) - powieściopisarka norweska, **laureatka Nagrody Nobla** w dziedzinie literatury w 1928 roku. Najstynniejsze powieści: ***Krystyna córka Lawransa*** i ***Olaf syn Auduna***.

135. ROCZNICA URODZIN

1907 22 V – urodził się **Sir Laurence Kerr Olivier** (zm. 1989 r.) - angielski aktor i reżyser teatralny oraz filmowy. Najślawniejszy odtwórca ról szekspirowskich. Uznany za jednego z największych aktorów XX w. W **1949 roku** nagrodzony **dwukrotnie Oscarem** za film ***Hamlet*** w kat. "najlepszy film" i "najlepsza rola męska", w **1978 roku** otrzymał **honorowego Oscara** za całokształt pracy aktorskiej.

110. ROCZNICA URODZIN

1842 23 V – urodziła się **Maria Konopnicka** (zm. 1910 r.) - polska poetka i nowelistka okresu realizmu, krytyk literacki, publicystka, tłumaczka i działaczka na rzecz praw kobiet. Autorka m.in. ***O krasnoludkach i sierotce Marysi*** (1896 r.), ***Na jagody*** (1903 r.), ***Roty*** (1908 r.).

175. ROCZNICA URODZIN

1937 23 V - zmarł **John Davison Rockefeller** (ur. 1839 r.) - amerykański przemysłowiec, zmonopolizował przemysł rafineryjny i dystrybucję ropy naftowej, w swoim czasie uchodził za najbogatszego człowieka świata. Wywarł znaczny wpływ na życie gospodarcze i polityczne USA, znany też ze swojej **działalności charytatywnej**.

80. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1972 24 V - zmarł **Michał Choromański** (ur. 1904 r.) - polski pisarz i dramaturg. Autor m.in. **Zazdrości i medycyny** i **Schodami w górę, schodami w dół**. Sławę przyniósł mu cykl powieści historycznych: **Bolesław Chrobry**.
45. ROCZNICA ŚMIERCI

1952 25 V - urodziła się **Gabriela Anna Kownacka** z domu **Kwasz** (zm. 2010 r.) – polska aktorka teatralna i telewizyjna, w latach 1999 – 2008 aktorka Teatru Narodowego w Warszawie. Wystąpiła w ponad 60 rolach Teatru Telewizji i zagrała w ponad 40 spektaklach teatralnych w całym kraju. Grała również w filmach i serialach, m.in.: w : **Hallo Szpicbródka, Bo oszalałem dla niej, Nadzór, Kronika wypadków miłosnych, Kapitał, czyli jak zrobić pieniądze w Polsce, Matki, żony, kochanki, Powiedz to, Gabi, Rodzina zastępcza**.
65. ROCZNICA URODZIN

1917 28 V – urodził się **Leonid Teliga** (zm. 1970 r.) – oficer piechoty Wojska Polskiego II RP i Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii, żeglarz jachtowy, dziennikarz, tłumacz, pisarz, pierwszy Polak który samotnie okrążył Ziemię na drewnianym jachcie „**SY Opty**” w latach 1967–1969. Przed nim (trzema jachtami) okrążył Ziemię tylko jeden Polak – Władysław Wagner. Teliga jest autorem blisko 30 (tłumaczonych na wiele języków) książek, słuchowisk radiowych, wierszy i opowiadań.
100. ROCZNICA URODZIN

CZERWIEC

1902 3 VI – zmarł **Adolf Dygasiński** (ur. 1839 r.) – polski powieściopisarz, publicysta, pedagog. Jeden z głównych przedstawicieli naturalizmu w literaturze polskiej. **Na warszawskim bruku, As, Zając, Gody życia** i **Beldonek** to najważniejsze utwory w jego twórczości .
115. ROCZNICA ŚMIERCI

1872 4 VI – zmarł **Stanisław Moniuszko** (ur. 1819 r.) – polski kompozytor, dyrygent, pedagog, organista. Autor operetek, baletów i oper. Do jego naj słynniejszych dzieł

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

należą, opery: **Halka**, **Straszny dwór** i **Paria**. Jednym z najlepiej znanych zbiorów jego utworów drobnych jest cykl dwunastu **Śpiewników domowych**, zawierających pieśni do słów różnych poetów polskich i obcych oraz do tekstów ludowych – w sumie **268 pieśni**.

145. ROCZNICA ŚMIERCI

1872 6 VI – urodził się **Antoni Bolesław Dobrowolski** (zm. 1954 r.) – polski geofizyk, meteorolog i podróżnik. Stworzył odrębną dziedzinę wiedzy – **kriologię**. Dobrowolski jest autorem polskiej pracy o wyprawach polarnych oraz monografii lodu (1923). Jako pierwszy też ustalił symetrię krystalograficzną kryształków lodu. Był dyrektorem Państwowego Instytutu Meteorologicznego (1927-1929). W latach 1929 - 1949 przewodniczył Towarzystwu Geofizyków. Był inicjatorem utworzenia Obserwatorium Sejsmologicznego w Warszawie. Kierował polskimi pracami badawczymi podczas II roku polarnego (1932-1933). Zorganizował wówczas wyprawę naukową na Wyspę Niedźwiedzią. Oprócz badań geofizycznych Dobrowolski zajmował się również **pedagogiką**. Od 1927 do 1938 roku był **profesorem pedagogiki ogólnej Wolnej Wszechnicy Polskiej**, w latach 1946 - 1954 profesorem pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1952 był członkiem PAN. **Imieniem Dobrowolskiego** nazwano polską **stację badawczą na Antarktydzie**, przekazaną przez ZSRR w 1959 (obecnie nieczynną), a także lodowiec na Spitsbergenie.

145. ROCZNICA URODZIN

1947 6 VI – zmarł **Władysław Raczkiewicz** (ur. 1885 r.) - polski działacz polityczny, społeczny i wojskowy, uczestnik I wojny światowej, minister spraw wewnętrznych II RP, marszałek Senatu III kadencji, od 30 IX 1939 r. **Prezydent RP na uchodźstwie**, po wojnie pozostał w Wielkiej Brytanii.

70. ROCZNICA ŚMIERCI

1917 7 VI – urodził się **Dean Martin** właśc. **Dino Paul Crocetti** (zm. 1995r.) – amerykański piosenkarz i aktor pochodzenia włoskiego. Najważniejszą rolę aktorską

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

Martina była postacią **Dude'a** w westernie **Rio Bravo**. Jako piosenkarz często występował wspólnie ze swoim przyjacielem **Frankiem Sinatra**. Wylansował wiele znanych piosenek, m.in.: **Everybody Loves Somebody Sometimes, Mambo Italiano, One For My Babe, Blue Moon, Memories Are Made Of This, Things** (wspólnie z Nancy Sinatra), **My Rifle, My Pony and Me** (piosenka z filmu *Rio Bravo*).

100. ROCZNICA URODZIN

1942 7 VI – urodził się **Mu'ammara al-Kaddafi** (zm. 2011 r.) - libijski pułkownik, polityk i rewolucjonista. W latach 1969 – 2011 sprawował w Libii władzę autorytarną.

75. ROCZNICA URODZIN

1922 10 VI – urodziła się **Judy Garland** (zm. 1969 r.) – amerykańska aktorka i piosenkarka. Status międzynarodowej gwiazdy Judy Garland zyskała występując w musicalach i dramatach. W **1999** roku **Amerykański Instytut Filmowy** umieścił ją wśród **dziesięciu najlepszych aktorek w historii kina amerykańskiego**.

95. ROCZNICA URODZIN

1937 16 VI – urodził się **Erich Wolf Segal** (zm. 2010 r.) – amerykański pisarz, scenarzysta i naukowiec. Segal był profesorem literatury greckiej i łacińskiej na uniwersytetach Harvarda, Yale i Princeton. Autor m.in. powieści : **Love story, Absolwenci, Nagrody**.

80. ROCZNICA URODZIN

1882 17 VI – urodził się **Igor Fiodorowicz Strawinski**, a. **Strawiński** (zm. 1971 r.) – rosyjski kompozytor, pianista i dyrygent. Uważany jest za jednego z najbardziej wpływowych kompozytorów XX wieku. Skomponował ponad sto utworów i muzykę do baletów: **Ognisty ptak, Pietruszka, Święto wiosny, Pulcinella**.

135. ROCZNICA URODZIN

1937 19 VI – zmarł **James Matthew Barrie** (ur. 1860 r.) - szkocki dramaturg i powieściopisarz, który zasłynął na całym świecie jako autor sztuki i powieści - **Piotruś Pan**.

80. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1917 20 VI – urodził się **Igor Śmiałowski (Smirnow)** (zm. 2006 r.) – polski aktor teatralny i filmowy. Ważniejsze role teatralne: Franciszek Villon w Królu, tytułowa rola w Mazepie i Car w Kordianie, Baron Heeckeren w Maskaradzie. Wystąpił w filmach: **Miasto nieujarzmione, Młodość Chopina, Epilog Norymberski, Cudzoziemka** oraz w serialach telewizyjnych: **Stawka większa niż życie, Lalka, Kariera Nikodema Dyzmy** i in. Autor zbiorów anegdot teatralnych: **Igor Śmiałowski opowiada** oraz **Igraszki z Melpomeną**.

100. ROCZNICA URODZIN

1987 22 VI – zmarł **Fred Astaire** właśc. **Frederick Austerlitz** (ur. 1899 r.) - amerykański tancerz rewiowy, aktor i piosenkarz, laureat **Oscara** w **1949 r.** Jego partnerkami były m.in: **Ginger Rogers** i **Rita Hayworth**.

30. ROCZNICA ŚMIERCI

1912 23 VI – urodził się **Alan Mathison Turing** (zm. 1954 r.) – angielski matematyk, kryptolog, twórca pojęcia **maszyny Turinga** i jeden z twórców informatyki. Zaprojektował jeden z pierwszych elektronicznych, programowanych komputerów. Był również pomysłodawcą tak zwanego **testu Turinga** – eksperymentu będącego próbą formalnego zdefiniowania **sztucznej inteligencji**.

105. ROCZNICA URODZIN

1852 25 VI – urodził się **Antoni Gaudí** (zm. 1926 r.) – kataloński architekt i inżynier secesyjny słynący z wyjątkowych projektów. Był tercjarzem franciszkańskim, Sługa Boży Kościoła katolickiego. Od 1992 r. trwa proces beatyfikacyjny. Jego najslawniejsze dzieła to: **Sagrada Família, Casa Milà, Casa Batlló, Colonia Güell**.

165. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1977 2 VII – zmarł **Vladimir Nabokov** (ur. 1899 r.) - amerykański powieściopisarz i krytyk rosyjskiego pochodzenia, pisał zarówno po rosyjsku jak i angielsku. Najbardziej znana jego powieść to: **Lolita** (1955).

40. ROCZNICA ŚMIERCI

1892 4 VII – urodził się **Julian Krzyżanowski** (zm. 1976 r.) - polski historyk literatury i folklorysta, autor m.in. **Historii literatury polskiej** oraz **Dziejów literatury polskiej od początku do czasów najnowszych**.

125. ROCZNICA URODZIN

1877 6 VII – urodził się **Włodzimierz Perzyński** (zm. 1930 r.) - dramatopisarz polski okresu Młodej Polski. Pisał także wiersze, powieści, nowele i komedie, m.in. **Aszantkę, Lekkomyslną siostrę**.

140. ROCZNICA URODZIN

1887 6 VII – urodził się **Marc Chagall** właśc. **Mojsza Zacharowicz Szagałow** (zm. 1985 r.) - rosyjski malarz i grafik żydowskiego pochodzenia posiadający obywatelstwo rosyjskie i francuskie. Czołowy przedstawiciel kubizmu i internacjonalizmu w malarstwie. Muzeum jego dzieł znajduje się w Nicei.

130. ROCZNICA URODZIN

1572 7 VII – zmarł **król Zygmunt II August** (ur. 1520 r.) - ostatni z Jagiellonów na tronie Rzeczypospolitej, od 1543 r. wielki książę litewski, od 1548 r. król Polski, od 1569 r. władca zjednoczonego państwa Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

445. ROCZNICA ŚMIERCI

1992 7 VII – zmarła **Seweryna Szmaglewska** (ur. 1916 r.) - polska powieściopisarka, autorka zbiorów opowiadań i powieści. Napisała m.in. **Czarne Stopy, Dymy nad Birkenau**.

25. ROCZNICA ŚMIERCI

1977 17 VII – zmarł **Witold Małcużyński** (ur. 1914 r.) - wybitny polski pianista, laureat III nagrody w Konkursie im. F.Chopina w 1937 r.

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

Koncertował w Europie, Ameryce, Azji i Australii.

40. ROCZNICA ŚMIERCI

1817 18 VII – zmarła **Jane Austen** (ur. 1775 r.) - pisarka angielska, znana z takich powieści jak : ***Duma i uprzedzenie, Rozważna i romantyczna, Emma.***

200. ROCZNICA ŚMIERCI

1937 20 VII – zmarł **Guglielmo Marconi** (ur. 1874 r.) - włoski fizyk i konstruktor. Jeden z pionierów w dziedzinie radiotelegrafii i łączności bezprzewodowej. W **1909 r.** wraz z **Karlem Braunem** otrzymał **Nagrodę Nobla** za wkład w rozwój **telegrafii bezprzewodowej** (ówczesne określenie **telegrafia bez drutu**) .

80. ROCZNICA ŚMIERCI

1907 21 VII – urodził się **Kazimierz Moczarski** (zm. 1975 r.) - dziennikarz, pisarz, żołnierz Armii Krajowej, szef Biura Informacji i Propagandy ZWZ - AK, autor książki ***Rozmowy z katem*** - relacji ze wspólnego pobytu w więzieniu z Jürgenem Stroopem, oficerem SS.

110. ROCZNICA URODZIN

1937 21 VII – urodził się **Zygmunt Andrzej Heinrich**, pseud. „**Zyga**”, „**Dziadek**” (zm. 1989 r.) – polski taternik i alpinista, jeden z najbardziej doświadczonych himalaistów. Zginął , przysypany śniegiem po zejściu lawiny, na stoku Mount Everest. Był współautorem książki: ***Ostatni atak na Kunyang Chhish.***

80. ROCZNICA URODZIN

1802 24 VII – urodził się **Aleksander Dumas - ojciec** (zm. 1870 r.) - pisarz francuski; autor licznych, barwnych powieści historyczno - przygodowych: ***Trzej muszkieterowie, Hrabia Monte Christo, Królowa Margot*** oraz dramatów : ***Henryk Walezy i jego dwór, Antony, Geniusz i szaleństwo.***

215. ROCZNICA URODZIN

1922 26 VII – urodził się **Blake Edwards** właśc. **William Blake McEdwards** (zm. 2010 r.) – amerykański reżyser, scenarzysta i producent filmowy oraz aktor.

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

W 2004 roku za całokształt osiągnięć otrzymał **Honorowego Oscara**. Znany był głównie jako reżyser serii filmów o **Różowej Panterze** oraz innych zwariowanych komedii z połowy lat 60. - **Wielki wyścig, Przyjęcie**. W swoim dorobku miał także dzieła innych gatunków: melodramat **Śniadanie u Tiffany'ego**, dramat obyczajowy **Dni wina i róż** oraz western **Zawadiaki**. Łącznie jest autorem ponad 40 filmów.

95. ROCZNICA URODZIN

1597 27 VII – zmarł **Jakub Wujek** (ur. 1541 r.) - pisarz religijny, jezuita. Twórca przekładu Biblii, napisanego renesansową polszczyzną, uznanego za klasyczny i używanego do XX w. Rektor licznych kolegiów jezuickich w Rzeczypospolitej i Siedmiogrodzie.

420. ROCZNICA ŚMIERCI

1972 28 VII – zmarła **Mieczysława Ćwiklińska** (ur. 1880 r.) – aktorka teatralna i filmowa; występowała głównie w teatrach warszawskich; role komediowe jako **Szambelanowa** w *Panu Jowialskim* A. Fredry i dramatyczne rola **Babki** w *Drzewa umierają stojąc* - A. Casony a także liczne role filmowe w *Trędowatej*, *Dziewczętach z Nowolipek*.

45. ROCZNICA ŚMIERCI

1927 29 VII – urodził się **Harry Kurt Victor Mulisch** (zm. 2010 r.) – holenderski pisarz. Wraz z **W. F. Hermanssem** oraz **G. Reve** zaliczany do "wielkiej trójki" najważniejszych pisarzy współczesnej literatury niderlandzkiej. Jego książki były tłumaczone na 26 języków. Światową sławę przyniosły mu: **Zamach** i **Odkrycie nieba**.

90. ROCZNICA URODZIN

1967 29 VII – zmarł **Aleksander Wat** (ur. 1900 r.) - poeta i prozaik. Współtwórca polskiego futuryzmu. W latach 1940 –1946 zesłany w głąb ZSRR, od 1959 r. na Zachodzie. W jego twórczości pojawia się: groteska, tu opowiadanie **Bezrobotny Lucyfer**, liryka osobista i refleksyjno – filozoficzna: **Ciemne świedidło**.

50. ROCZNICA ŚMIERCI

1802 31 VII – urodził się **Ignacy Domeyko** (zm. 1889 r.) - geolog, mineralog, inżynier górnictwa, badacz Ameryki Południowej, w szczególności Chile. W młodości przyjaciel

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

Adama Mickiewicza. Ignacy Domeyko był pierwowzorem postaci Żegoty z **III części Dziadów Adama Mickiewicza.**

215. ROCZNICA URODZIN

SIERPIEŃ

1962 1 VIII – zmarł **Leon Kruczkowski** (ur. 1900 r.) – polski pisarz i publicysta, związany z komunistyczną lewicą; 1949 –1956 prezes Związku Literatów Polskich, najsłynniejsze książki to: **Kordian i Cham, Niemcy, Śmierć gubernatora, Pierwszy dzień wolności.**

55. ROCZNICA ŚMIERCI

1962 5 VIII – zmarła **Marylin Monroe** (ur. 1926 r.) - amerykańska modelka i aktorka filmowa, legenda światowego kina lat 50. i 60. XX w. Najbardziej znane role w komediach: **Pół żartem, pół serio**, filmach obyczajowych: **Przystanek autobusowy**, dramacie psychologiczno –obyczajowym: **Skłócenie z życiem.**

55. ROCZNICA ŚMIERCI

1877 7 VIII – zmarł **Aleksander Kotsis** (ur. 1836 r.) – malarz, wybitny przedstawiciel polskiego realizmu XIX w., przyjaciel Jana Matejki i Artura Grottgera. Malował pejzaże, wnętrza, portrety oraz sceny rodzajowe z życia wsi. Jego obrazy to najczęściej małe formaty.

140. ROCZNICA ŚMIERCI

1992 7 VIII – zmarł **Mariusz Dmochowski** (ur. 1930 r.) – polski aktor teatralny i filmowy, znany m.in. z roli **Stanisława Wokulskiego** w **Lalce**, króla **Jana III Sobieskiego** w **Panu Wołodyjowskim** i **Czarnych chmurach.**

25. ROCZNICA ŚMIERCI

1847 8 VIII – zmarł urodził się **Samuel Bogumił Linde** (ur. 1771 r.) – polski językoznawca, wybitny leksykograf, pedagog, bibliotekarz, członek warszawskiego TPN, prezes Towarzystwa do Książ Elementarnych, pracownik instytucji oświatowych.

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

Główne dzieło: 6 - tomowy **Słownik języka polskiego**, wzór naukowego słownika jednego języka i wybitne osiągnięcie nauki polskiej okresu oświecenia.

170. ROCZNICA ŚMIERCI

1892 11 VIII – urodził się **Władysław Anders** (zm. 1970 r.) - polski generał i polityk, Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych w latach 1944 - 1945, twórca Armii Polskiej w ZSRR, dowódca 2.Korpusu Polskiego podczas operacji włoskiej, m.in. w bitwie pod Monte Cassino.

125. ROCZNICA ŚMIERCI

1947 11 VIII – urodził się **Andrzej Samson** (zm. 2009 r.) – polski psycholog, psychoterapeuta, zajmujący się terapią rodzin i dzieci, jeden z pionierów polskiej psychoterapii. Autor książek, popularyzujących psychologię, publikował swoje felietony w popularnonaukowym czasopiśmie "Charaktery". W 2004 roku został tymczasowo aresztowany - zarzucono mu czyny lubieżne wobec małoletnich. Nieprawomocny wyrok skazujący został uchylony, ale nie uchylono mu aresztu.

70. ROCZNICA URODZIN

1922 12 VIII – urodził się **Leopold Unger**, pseud. **Pol Mathil, Brukselczyk** (zm. 2011 r.) – polski dziennikarz żydowskiego pochodzenia, publicysta, eseista, komentator ds. międzynarodowych.

95. ROCZNICA URODZIN

1982 13 VIII – zmarł **Adam Ważyk** (ur. 1905 r.) – poeta, w okresie międzywojennym związany z awangardą. Propagator realizmu socjalistycznego, w **Poemacie dla dorosłych** podjął próbę rozrachunku ze stalinizmem w Polsce. Utwory liryczne: **Serce granatu, Labirynt**, powieści, eseje, szkice literackie oraz przekłady głównie francuskiej poezji.

35. ROCZNICA ŚMIERCI

1867 14 VIII – urodził się **Artur Oppman** (zm. 1931 r.) – poeta okresu Młodej Polski piszący pod pseudonimem Or – Ot. Pułkownik WP. Autor patriotycznych wierszy lirycznych i poematów historycznych, wierszy o dawnej Warszawie: Stare Miasto, utworów dla dzieci i młodzieży: Legendy warszawskie.

150. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1977 16 VIII – zmarł **Elvis Presley** (ur. 1935 r.) - amerykański piosenkarz i aktor, prekursor rock and rolla, znacząca postać w kulturze masowej XX wieku.

40. ROCZNICA ŚMIERCI

1937 18 VIII – urodził się **Edward Stachura** (ur. 1979 r.) – polski poeta, pisarz, pieśniarz i wędrowiec. Do dziś jego utwory są wykonywane m.in. przez grupę **Stare Dobre Małżeństwo, Jacka Różańskiego** (płyta do muzyki Jerzego Satanowskiego). Zajmował się także tłumaczeniem poezji, m.in. **Jorge Luisa Borges**a. Napisał m.in. : ***Siekierzada albo Zima leśnych ludzi, Wszystko jest poezją, Opowieść - rzeka, Fabula rasa, Piosenki, Poezje wybrane, Moje wielkie świętowanie.***

80. ROCZNICA URODZIN

1982 25 VIII – zmarła **Anna German** (ur. 1936 r.) – polska piosenkarka, kompozytorka i aktorka. Śpiewała w siedmiu językach, laureatka międzynarodowych festiwali. W 1967 r. jako pierwsza i jedyna w historii polska artystka zaśpiewała na XVII Festiwalu San Remo, a także jako pierwsza cudzoziemka na XV Festiwalu Piosenki Neapolitańskiej.

35. ROCZNICA ŚMIERCI

1967 26 VIII – zmarł **Marian Walentynowicz** (ur. 1896 r.) - polski rysownik, architekt, prekursor komiksu w Polsce, karykaturzysta, ilustrator wielu książek dla dzieci, w tym ***Przygód Koziołka Matołka.*** Zajmował się również twórczością literacką, m.in. napisał wiele utworów wspólnie z Kornelem Makuszyńskim.

50. ROCZNICA ŚMIERCI

1602 29 VIII – zmarł **Sebastian Fabian Klonowic** (ur. 1545 r.) – polski poeta, kompozytor, wykładowca w Akademii Zamojskiej, sympatyk ruchu reformacyjnego.

415. ROCZNICA ŚMIERCI

1862 29 VIII – urodził się **Maurice Maeterlinck** (zm. 1949 r.) - pisarz belgijski piszący w języku francuskim, twórca dramatu symbolicznego, autor esejów filozoficznych m.in. ***Życie pszczoł, Życie termitów.*** Laureat **Literackiej Nagrody Nobla** w 1911 roku.

155. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1957 29 VIII – urodził się **Grzegorz Ciechowski** (zm. 2001 r.) – polski muzyk rockowy, pianista, flecista, poeta, kompozytor, felietonista, lider i wokalista zespołu **Republika**. Jako solista występował m.in. pod pseudonimami Obywatel G.C. i Grzegorz z Ciechowa, pisał też teksty pod pseudonimem Ewa Omernik.

60. ROCZNICA URODZIN

WRZESIEŃ

1997 5 IX – zmarła **Matka Teresa z Kalkuty** (ur. 1910 r.) - albańska zakonnica i misjonarka działająca w Indiach. W 1949 roku założyła w Kalkucie **Zgromadzenie Misjonarek Miłości**, prowadzące działalność opiekuńczą wśród najuboższych warstw społecznych. W 1979 r. otrzymała **Pokojową Nagrodę Nobla**, beatyfikowana w 2003 r.

20. ROCZNICA ŚMIERCI

1962 7 IX – zmarła **Karen Blixen** (ur. 1885 r.) - pisarka duńska, tworząca także w języku angielskim; autorka powieści : **Pożegnanie z Afryką** i opowiadań : **Anegdota o przeznaczeniu**, **Cienie na trawie**.

55. ROCZNICA ŚMIERCI

1957 8 IX – urodził się **Maciej Kozłowski** właśc. **Marian Kozłowski** (zm. 2010 r.) – polski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny. Ukończył studia na Wydziale Aktorskim PWSFTviT w Łodzi. Zagrał m.in. w **Kingsajzie**, **Psach**, **Liście Schindlera**, **Nic śmiesznego**, **Kilerze**, **Ogniem i Mieczem**, **Odwróceniu**. Z małego ekranu znany głównie z serialu **M jak miłość**. Znany także z działalności sportowej. Zadeklarowany fan piłki nożnej i obrońca Reprezentacji Artystów Polskich (libero).

60. ROCZNICA URODZIN

1797 10 IX – urodził się **Piotr Wysocki** (zm. 1875 r.) – major, instruktor w warszawskiej Szkole Podchorążych Piechoty, współorganizator i przywódca spisku, który doprowadził do wybuchu powstania listopadowego 1830 – 1831.

Do 1857 r. przebywał na zesłaniu.

220. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1877 11 IX – urodził się **Feliks Dzierżyński** (zm. 1926 r.) - polityk polski i radziecki, jeden z inicjatorów utworzenia Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy, fanatyk rewolucji, inicjator czerwonego terroru.

140. ROCZNICA URODZIN

1927 16 IX – urodził się **Peter Falk** (zm. 2011 r.) – amerykański aktor, utożsamiany głównie z rolą tytułowego porucznika w serialu **Columbo**.

90. ROCZNICA URODZIN

1857 17 IX – urodził się **Konstantin E. Ciołkowski** (zm. 1935 r.) - rosyjski uczonego polskiego pochodzenia, wynalazca w dziedzinie astronautyki. Syn polskiego zesłańca, w 1903 r. ogłosił **teorię lotu rakiety z uwzględnieniem zmiany masy**, w 1929 r. - **teorię ruchu rakiet wielostopniowych w polu grawitacyjnym**.

160. ROCZNICA URODZIN

1912 17 IX – urodził się **Irena Kwiatkowska** (zm. 2011 r.) – polska aktorka teatralna i filmowa. Występowała w Warszawie. W dorobku artystycznym liczne role komediowe i charakterystyczne, m.in.: Eugenia w Tangu - S. Mrożka, Abby w Arszeniku i starych koronkach - J. Kesselringa, występy w kabaretach: Siedem Kotów, Dudek oraz w Kabarecie Starszych Panów i filmowe: **Hallo Szpicbródka...**, seriale telewizyjne: **Wojna domowa, Czterdziestolatek**.

105. ROCZNICA URODZIN

1952 17 IX – urodził się **Krzysztof Czesław Kołbasiuk** (zm. 2006 r.) – polski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny. Związany z warszawskimi teatrami: Na Woli, Nowym, Dramatycznym i Polskim. Na szklanym ekranie wystąpił po raz pierwszy w 1976 roku w serialu **Daleko od szosy**. Inne seriale telewizyjne, w których zagrał: **Znak Orła, Doktor Murek, Tajemnica Enigmy, Dom** - jako Łukasz Zbożny, **Samo życie**. Wystąpił również w filmach, m.in. w: **Dłużnikach śmierci, Chichocie Pana Boga, Sławie i chwale, Panu Tadeuszu**.

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

65. ROCZNICA URODZIN

1832 21 IX – zmarł **Sir Walter Scott** (ur. 1771r.) - szkocki poeta i powieściopisarz, który wywarł wielki wpływ na romantyzm europejski. Zapoczątkował gatunek "powieść poetycka", stworzył wzór nowożytnej powieści historycznej: **Waverley, Rob Roy, Ivanhoe, Pani Jeziora**.

185. ROCZNICA ŚMIERCI

1902 24 IX – urodził się **Ruhollah Musawi Chomejni** (zm. 1989 r.) – szyicki przywódca duchowny i polityczny, ajatollah, polityczny przywódca Iranu w latach 1979 – 1989. **Człowiek Roku 1979** według magazynu Time.

115. ROCZNICA URODZIN

1902 25 IX – urodziła się **Hanka Ordonówna**, pseud. **Ordonka**, właśc. **Maria Anna Tyszkiewiczowa**, pseud. lit. **Weronika Hort** (zm. 1950 r.) – polska piosenkarka, autorka wierszy oraz tekstów piosenek, tancerka i aktorka. Uważana jest za jedną z najsłynniejszych gwiazd polskiego kabaretu. Jest autorką tomiku poezji **Piosenki, których nigdy nie śpiewałam**. Śpiewała w kilku językach. Występowała także w filmach. Najpopularniejsze z nich to: **Niewolnica miłości, Orle, Parada Warszawy** oraz najsłynniejszy **Szpieg w masce**, z którego pochodzi piosenka: **Miłość ci wszystko wybaczy**.

115. ROCZNICA URODZIN

1947 26 IX – zmarł **Hugh Lofting** (ur. 1886 r.) – brytyjski autor literatury dziecięcej, znany głównie jako twórca cyklu książek o rozumiejącym mowę zwierzęt, **doktorze Dolittle**.

70. ROCZNICA ŚMIERCI

1612 27 IX – zmarł **Piotr Skarga** (ur. 1536 r.) - pisarz, jezuita, nadworny kaznodzieja Zygmunta III Wazy. Czołowy przedstawiciel kontrreformacji w Polsce. W latach 1578 – 1584 rektor Akademii Wileńskiej; znakomity orator; autor **Żywotów świętych** i traktatu politycznego: **Kazania sejmowe**.

405. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1917 27 IX – zmarł **Edgar Degas** (ur. 1834 r.) – francuski malarz. Początkowo malował historyczne i współczesne sceny rodzajowe, konie i sceny sportowe. Znany jest jednak szczególnie z obrazów przedstawiających baletnice. Degas bywa zaliczany do **impresjonistów**, jego prace dążyły jednak często w kierunku **realizmu i romantyzmu**.
100. ROCZNICA ŚMIERCI

1837 29 IX – urodził się **Michał Bałucki** (zm. 1901 r.) - komediopisarz i prozaik. Autor popularnych do dziś satyryczno - obyczajowych komedii z życia mieszczaństwa galicyjskiego : **Grube ryby**, **Dom otwarty**, powieści tendencyjnych i politycznych: **Młodzi i starzy**, pozytywistycznych **Z obozu do obozu**.
180. ROCZNICA URODZIN

1902 29 IX – zmarł **Emile Zola** (ur. 1840 r.) - pisarz francuski; główny przedstawiciel i teoretyk naturalizmu. Najślawniejsze powieści to: **W matni**, **Nana**, **Germinal**, **Ziemia**, **Kłeska**.
115. ROCZNICA URODZIN

PAŹDZIERNIK

1847 2 X – urodził się **Paul von Hindenburg**, właśc. Paul Ludwig Hans Anton von Beneckendorff und von Hindenburg (zm. 1934 r.) – niemiecki wojskowy, feldmarszałek (Generalfeldmarschall) i polityk, w latach 1925 - 1934 **Prezydent Rzeszy** w okresie **Republiki Weimarskiej** i w początkach III Rzeszy. W 1925 i 1932 został wybrany **prezydentem Republiki Weimarskiej** (Weimarer Republik). **30 I 1933** roku jako prezydent **powołał Adolfa Hitlera na Kanclerza Rzeszy**.
170. ROCZNICA URODZIN

1892 9 X – urodził się **Ivo Andrić** (zm. 1975 r.) - jugosłowiański powieściopisarz, nowelista i poeta, tworzący głównie w języku serbskim (lecz także w języku chorwackim). **Laureat Nagrody Nobla** w dziedzinie literatury za rok 1961. Autor powieści - kronik poruszających tematy społeczne i obyczajowe, ukazujących życie w Bośni w XIX w.: **Most na Drinie**, **Konsulowie ich cesarskich mości**, a także licznych opowiadań.
125. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1967 11 X – zmarła **Halina Poświatowska** (ur. 1935 r.) – poetka polska. Jej twórczość to głównie liryka miłosna i refleksyjna, którą zebrano w trzech tomikach poezji: **Dzień dzisiejszy** (1963), **Oda do rąk** (1966) i **Jeszcze jedno wspomnienie** (wydane pośmiertnie w 1968 r.). Tomik **Hymn bałwochwalczy**, to naznaczona piętnem śmiertelnej choroby autorki, liryka refleksyjna. W 1967 r. Wydawnictwo Literackie opublikowało jej autobiograficzną powieść pt.: **Opowieść dla przyjaciela**.

50. ROCZNICA ŚMIERCI

1817 15 X – zmarł **Tadeusz Kościuszko** (ur. 1746 r.) - generał polski i amerykański, inżynier fortyfikator. Brał udział w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Wzniecił antyrosyjskie powstanie w Rzeczypospolitej, **Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej w insurekcji 1794 r.**

200. ROCZNICA ŚMIERCI

1917 15 X – zmarła **Mata Hari** właśc. Margaretha Geertruida McLeod z domu Zelle (ur. 1876 r.) - tancerka holenderska, najślawniejsza „kobieta szpieg”. Występowała pod pseudonimem Mata Hari (w jęz. indonezyjskim - słońce, dosł. oko dnia). Była też luksusową prostytutką, a jej kochankami byli politycy i oficerowie armii. W 1917 r. została oskarżona we Francji o szpiegostwo. Miała działać jako podwójny agent na usługach Francji i Niemiec. Jej działalność miała być przyczyną śmierci tysięcy żołnierzy na frontach I wojny światowej.

100. ROCZNICA ŚMIERCI

1967 17 X – zmarł **Pu I** (ur. 1906 r.) - ostatni cesarz Chin, w 1912 roku zmuszony do abdykacji.

50. ROCZNICA ŚMIERCI

1922 18 X – urodziła się **Zofia Romanowiczowa** (zm. 2010 r.) – polska pisarka i tłumaczka. Była sekretarką Melchiora Wańkowicza. W numerze 36 **"Orła Białego"** z 1945 r. opublikowała nowelę **Tomuś** – podawaną przez nią za swój właściwy debiut pisarski. Po otrzymaniu stypendium w Paryżu rozpoczęła studia na Sorbonie. Poślubiła Kazimierza Romanowicza (1916-2010), księgarza i wydawcę, z którym w latach 1946-1993 współtworzyła księgarnię i wydawnictwo **"Libella"** oraz **Galerię Lambert** (od 1959 r.), mieszczące się na paryskiej Wyspie św. Ludwika - jeden z ważniejszych ośrodków emigracji polskiej na obczyźnie po II wojnie światowej. W 1961 r. ukazały się jej wiersze

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

z okresu pobytu w obozie w Ravensbrück w antologii **Wiersze obozowe**.
Należała do Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, a od 1989 roku Stowarzyszenia
Pisarzy Polskich. Jej archiwum znajduje się w Archiwum Emigracji w Bibliotece
Uniwersyteckiej w Toruniu.

95. ROCZNICA URODZIN

1972 20 X – zmarła **Magdalena Samozwaniec** (ur. 1894 r.) - córka Wojciecha
Kossaka, siostra Jerzego Kossaka i Marii Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej, pisarka
satyryczna, autorka powieści: **Na ustach grzechu** - parodia **Trędowatej**
H. Mniszkówny, humoresek i felietonów oraz opowieści autobiograficznej: **Maria i
Magdalena**.

45. ROCZNICA ŚMIERCI

1907 22 X – urodził się **Jan Trepczyk** (zm. 1989 r.) – jeden z najwybitniejszych
poetów kaszubskich, pieśniarz, członek Zrzeszenia Regionalnego Kaszubów
w Kartuzach i kręgu Zrzeszeńców oraz Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego
ideolog kaszubski, leksykograf – autor **słownika polsko - kaszubskiego**,
pedagog, współzałożyciel Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko -
Pomorskiej w Wejherowie.

110. ROCZNICA URODZIN

1817 23 X – urodził się **Pierre Larousse** (zm. 1875 r.) – francuski wydawca, gramatyk,
leksykograf; założyciel wydawnictwa Librairie Larousse w Paryżu. W latach 1852 – 1869
wydaje opracowane przez siebie nowatorskie podręczniki do nauki języków: **Grand
dictionnaire universel du XIX' siècle**.

200. ROCZNICA URODZIN

1872 23 X – zmarł **Théophile Gautier** (ur. 1811 r.) – pisarz francuski, przedstawiciel
romantyzmu, prekursor parnasizmu. Zwolennik teorii „sztuka dla sztuki”. Twórca zbiorów
poezji: **Émaux et camées** i powieści: **Panna de Maupin**. Zajmował się krytyką literacką,
teatralną i artystyczną.

145. ROCZNICA ŚMIERCI

1927 23 X – urodził się **Leszek Kołakowski** (zm. 2009 r.) – filozof zajmujący
się głównie historią filozofii, historią idei politycznych oraz filozofią religii, eseista,

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

publicysta i prozaik. **Kawaler Orderu Orła Białego**. Wykładał m.in. w Yale University, University of New Haven, Berkeley University oraz University of Chicago, gdzie pracował jako „visiting professor”. W Anglii na stałe związał się z **Uniwersytetem Oksfordzkim**, gdzie w latach 1972 – 1991 był wykładowcą (*Senior Research Fellow*) w All Souls College, a po przejściu na emeryturę przyznano mu tytuł **Honorary Member of Staff**. W 1991 roku został członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Był członkiem **Fundacji im. Stefana Batorego** oraz **Stowarzyszenia Pisarzy Polskich**.

90. ROCZNICA URODZIN

1947 23 X – urodził się **Kazimierz Deyna** (zm. 1989 r.) – polski piłkarz, oficer Ludowego Wojska Polskiego w stopniu porucznika. Występował w reprezentacji Polski w latach 1968 – 1978, był jej kapitanem w latach 1973 – 1978. **Król strzelców Igrzysk Olimpijskich w Monachium w 1972 roku**, trzeci piłkarz Mistrzostw Świata w RFN w 1974. Zginął w wypadku samochodowym.

70. ROCZNICA URODZIN

1782 27 X – urodził się **Niccolò Paganini** (zm. 1840 r.) - włoski skrzypek i kompozytor. Zyskał sławę **wirtuoza skrzypiec**. Koncertował w wielu miastach europejskich, w tym w Polsce, m.in. w 1829 r. w Poznaniu i Warszawie. Twórca nowoczesnej techniki gry i faktury skrzypcowej.

235. ROCZNICA URODZIN

1882 29 X – urodził się **Jean Giraudoux** (zm. 1944 r.) – francuski powieściopisarz i dramaturg. Był lektorem na Uniwersytecie Harvarda. Pisał nowele i powieści m.in. **Prowincjałki** (1909), **Zuzanna i Pacyfik** (1921) i **Bella** (1926). Od spotkania z wybitnym aktorem i reżyserem, uznawanym za jednego z najwybitniejszych inscenizatorów we współczesnym teatrze francuskim – **Louisem Jouvetem** – zaczął pisać dla teatru. Powstały m.in. takie sztuki jak: **Zygfryd, czyli Limousin** (1922), **Eglantine** (1927), **Amfitrion 38** (1929), **Wojny trojańskiej nie będzie** (1935), **Elektra** (1937) oraz wystawiona już pośmiertnie **Wariatka z Challiot** (1945).

135. ROCZNICA URODZIN

1897 29 X – urodził się **Joseph Goebbels** (zm. 1945 r.) - niemiecki polityk związany z **NSDAP**, jeden z najbliższych współpracowników Hitlera, minister propagandy i oświecenia publicznego.

120. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

LISTOPAD

1982 4 XI – urodził się **Kamila Skolimowska** (zm. 2009 r.) – polska lekkoatletka, uprawiająca rzut młotem, mistrzyni olimpijska z Sydney z 2000 roku.

W **Mistrzostwach Europy** udało się jej dwa razy sięgnąć po medale – w 2002 roku wywalczyła srebro, zaś w 2006 brąz. **12-krotna mistrzyni Polski** – ostatnie z 2008 roku. Jej rekord życiowy - **76,83 m** - to 9. rezultat w historii światowej lekkoatletyki.

Kamila Skolimowska zmarła niespodziewanie w czasie zgrupowania polskich lekkoatletów w Portugalii. Przyczyną śmierci okazał się **zator tętnicy płucnej**, który był spowodowany nierozpoznaną zakrzepicą.

35. ROCZNICA URODZIN

1922 6 XI – urodził się **Artur Adam Międzyrzecki** (zm. 1996 r.) – polski poeta, tłumacz literatury francuskiej i anglosaskiej, autor słów piosenek, działacz społeczny i polityczny. Prezes polskiego PEN Clubu, wiceprezes światowego PEN Clubu.. Oprócz twórczości własnej dokonał również przekładów utworów Apollinaire'a, Rimbauda, Baudelaire'a, Mandelsztama. W 1992 r. wydał, wraz z żoną Julią Hartwig, antologię poezji amerykańskiej ***Opiewam nowoczesnego człowieka.***

95. ROCZNICA URODZIN

1867 7 XI – urodziła się **Maria Skłodowska - Curie** (zm. 1934 r.) - wybitna polska uczona fizyczka i chemiczka. Dwukrotna laureatka **Nagrody Nobla z fizyki w 1903 r. i z chemii w 1911 r.**, współtwórczyni nauk o promieniotwórczości, autorka pionierskich prac z fizyki i chemii jądrowej. Kierowała **Instytutem Radowym w Paryżu** i zorganizowała taki Instytut w Warszawie. Była pierwszą **kobietą profesorem na Sorbonie.**

150. ROCZNICA URODZIN

1922 12 XI – urodził się **Tadeusz Borowski** (zm. 1951 r.) - polski poeta, prozaik, publicysta, więzień obozów: Auschwitz i Dachau. W 1946 roku powrócił do kraju, ukończył polonistykę w Uniwersytecie Warszawskim. Jeden z głównych przedstawicieli literatury pokolenia wojennego (pokolenie Kolumbów). Napisał m.in. ***Pożegnanie z Marią*** i ***Kamienny świat.*** Rozczarowany ówczesną rzeczywistością, popełnił samobójstwo.

95. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1922 16 XI – urodził się **Janusz „Kuba” Morgenstern** (zm. 2011 r.) – polski reżyser i producent filmowy. Jako reżyser zadebiutował filmem *Do widzenia, do jutra*. Reżyser seriali: *Stawka większa niż życie*, *Kolumbowie*, *Polskie drogi*.

95. ROCZNICA URODZIN

1922 16 XI – urodził się **José de Sousa Saramago** (zm. 2010 r.) – portugalski pisarz, laureat **Nagrody Nobla** w dziedzinie literatury w 1998 roku. Napisał m.in. powieści : **O malarstwie i kaligrafii**, **Rok śmierci Ricarda Reisa**, **Miasto ślepców**, **Ewangelia według Jezusa Chrystusa**, **Miasto białych kart**.

95. ROCZNICA URODZIN

1917 17 XI – zmarł **Auguste Rodin** (ur. 1840 r.) - rzeźbiarz francuski, sławę zyskał dopiero po wystawie w 1900 r. W swoich pracach łączył nurty symbolizmu i impresjonizmu, był prekursorem nowoczesnego rzeźbiarstwa, najbardziej znane dzieła to: **Mieszczanie z Calais**, **Pocałunek**, **Brama Piekieł**.

100. ROCZNICA ŚMIERCI

1922 18 XI – zmarł **Marcel Proust** (ur. 1871 r.) - francuski pisarz, autor cyklu powieściowego: **W poszukiwaniu straconego czasu**.

95. ROCZNICA ŚMIERCI

1967 19 II – zmarł **Kazimierz Funk** (ur. 1884 r.) – biochemik amerykański polskiego pochodzenia . Prowadził badania nad witaminami (w 1912 roku wyizolował z otrąb ryżowych **pierwszą witaminę — witaminę B**), hormonami płciowymi i insuliną. Wprowadził nazwę **witamina** i był twórcą nauki o niej.

50. ROCZNICA ŚMIERCI

1982 19 XI – zmarł **Bolesław Mrówczyński** (ur. 1910 r.) - polski pisarz powieści podróżniczo - przygodowych o charakterze historycznym. Akcję swoich powieści osadzał zazwyczaj w kolorycie Dzikiego Zachodu, wojen krzyżackich czy Wielkiej Emigracji. Do jego najważniejszych dzieł zaliczamy: **Miecz kagenowy**, **Opowieść o Kryście, nie koronowanej królowej Zachodniego Pomorza**, **Człowiek bez nazwiska**, **Tęniący step** czy **Plama na Złotej Puszczy**.

35. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1902 21 XI – urodził się **Isaac Bashevis Singer** (zm. 1991r.) – pisarz żydowski tworzący głównie w języku jidysz, dziennikarz. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 1978. Bestsellerami w krajach anglojęzycznych okazały się dwie powieści: **Niewolnik** oraz **Szosza**. Inne jego powieści to m.in. powieści: **Sztukmistrz z Lublina**, **Rodzina Muszkatów**.

115. ROCZNICA URODZIN

1897 22 XI – urodził się **Janusz Zeyland** (zm. 1944 r.) – polski lekarz. W kwietniu 1941 roku zorganizował w Warszawie Centralne Laboratorium Gruźlicy, a w grudniu otworzył pierwszy w Polsce oddział leczenia dziecięcej gruźlicy płuc, prowadzony na poziomie kliniki. W tym samym czasie prowadził kurs bakteriologii na Tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich. Rozstrzelany przez Niemców w Szpitalu Wolskim podczas rzezi Woli. Opublikował ponad 70 prac, wśród nich aktualny do dziś podręcznik "Gruźlica płuc u dzieci". Uważany za jednego z największych autorytetów w tej dziedzinie.

120. ROCZNICA URODZIN

1907 27 XI – urodził się **Lyon Sprague de Camp** (zm. 2000 r.) - amerykański pisarz science fiction i fantasy. Napisał m.in. wspólnie z **Fletcherem Pratterem** cykl o Haroldzie Shea (m.in. **Uczeń czarnoksiężnika**) oraz kilka powieści kontynuujących cykl o Conanie Barbarzyńcy Roberta E. Howarda.

110. ROCZNICA URODZIN

1942 27 XI – urodził się **Jimi Hendrix**, właśc. **James Marshall Hendrix** (zm. 1970 r.) – amerykański gitarzysta, wokalista, kompozytor, autor tekstów. Jest powszechnie uważany za najwybitniejszego i najbardziej wpływowego gitarzystę rockowego w historii. Zmarł nagle dwa miesiące przed swoimi 28 urodzinami. Wydał trzy albumy studyjne i jeden koncertowy.

75. ROCZNICA URODZIN

1667 30 XI – urodził się **Jonathan Swift** (zm. 1745 r.) - angielski pisarz pochodzenia irlandzkiego, duchowny anglikański. Wybitny przedstawiciel oświecenia. Pisał pamflety

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

polityczne i kościelne, także w obronie praw Irlandczyków: ***Drapier's Letters***.
Najważniejszy utwór w twórczości Swifta to fantastyczno - przygodowa powieść,
Podróże Guliwera, w której autor krytykuje utopijną wizję doskonałego społeczeństwa.

350. ROCZNICA URODZIN

1917 30 XI – urodziła się **Joanna Guze** (zm. 2009 r.) – polska tłumaczka, krytyk i historyk sztuki, popularyzator malarstwa. Tłumaczka literatury francuskiej, m.in.: ***Dżumy Alberta Camusa***, dzieł **Prospera Mériméego**, **Charlesa Nodiera** i **Stendhala**, powieści ***Szkoła Robinsonów Juliusza Verne'a*** ***Pamiętników z za grobu Chateaubrianda***, pism o sztuce **Charles'a Baudelaire'a**, **Paula Valéry'ego**. Autorka szkiców i opowieści, m.in. ***Impresjoniści*** (1964), ***Na tropach sztuki*** (1968), ***Twarze z portretów*** (1974), ***Wśród bohaterów kina*** (1983), ***Dialogi ze sztuką*** (1992).

100. ROCZNICA URODZIN

1922 30 XI – urodził się **ppor Józef Andrzej Szczepański**, pseud. "Ziutek" (zm. 1944r.) – polski poeta, powstaniec warszawski, żołnierz batalionu Parasol Armii Krajowej. Jego twórczość to kronika walk "Parasola". Jest autorem piosenek ***Pałacik Michła***, ***Parasola Piosenka Szturmowa*** (inny tytuł *Chłopcy silni jak stal*) i znanego wiersza o wymowie antysowieckiej ***Czerwona zaraza***. Poza tym napisał: ***Wiersz do pamiętnika***, ***Już nie wróci twój chłopiec***, ***Hymn, W Parasolu***, ***Do Rafała*** (wiersz dedykowany Stanisławowi Leopoldowi Rafałowi, nauczycielowi Szarych Szeregów poległemu w obronie Starówki 25 sierpnia), ***Dziś idę walczyć, Mamo!***

95. ROCZNICA URODZIN

GRUDZIEŃ

1867 1 XII – urodził się **Ignacy Mościcki** (zm. 1946 r.) - polski polityk i uczonek (chemik), profesor Politechniki Lwowskiej. Twórca metody wytwarzania kwasu azotowego z powietrza, założyciel Chemicznego Instytutu Badawczego, zwolennik Józefa Piłsudskiego, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1926 – 1939.

150. ROCZNICA URODZIN

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1857 3 XII – urodził się Joseph Conrad, właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski herbu **Nałęcz** (zm. 1924 r.) – pisarz i publicysta angielski, z pochodzenia Polak. Publikując na obczyźnie używał pseudonimu **Joseph Conrad**. Pierwsza jego powieść to **Szaleństwo Almayera**. Autor m.in. powieści: **Lord Jim, Smuga cienia**, noweli i opowiadań: **Wśród prądów, Młodość i inne opowiadania**, dramatów: **Jutro, Tajny agent**, dramat w czterech aktach oraz esejów: **Zwierciadło morza, O życiu i literaturze**.

160. ROCZNICA URODZIN

1907 4 XII – urodził się Ksawery Pruszyński (zm. 1950 r.) - polski reporter, publicysta, literat, dyplomata, przedstawiciel literatury faktu. W 1936 r. był korespondentem wojennym w Hiszpanii. W czasie II wojny światowej w polskiej armii i służbie dyplomatycznej na Zachodzie. Autor reportaży: **Podróż po Polsce i W czerwonej Hiszpanii**, powieści: **Droga wiodła przez Narvik**, opowiadań o losach polskiego wychodźstwa: **Trzyńście opowieści** oraz **Karabela z Meschedu**.

110. ROCZNICA URODZIN

1867 5 XII – urodził się Józef Klemens Piłsudski (zm. 1935 r.) – polski działacz socjalistyczny i niepodległościowy, polityk, **Naczelnik Państwa** w latach 1918–1922 i naczelny wódz Armii Polskiej od 11 listopada 1918, **pierwszy marszałek Polski** od 19 marca 1920; **dwukrotny premier Polski** (1926 –1928 i 1930), twórca tzw. rządów sanacyjnych w II Rzeczypospolitej wprowadzonych w 1926 po przewrocie majowym; współzałożyciel Polskiej Partii Socjalistycznej i Organizacji Bojowej PPS (OB PPS). W młodości, podczas prowadzenia działalności konspiracyjnej znany pod pseudonimami Wiktor i Mieczysław. Wśród zwolenników Piłsudskiego, zwłaszcza z czasów służby w Legionach Polskich, używano jego przydomków – Komendant, Dziadek i Marszałek oraz Ziuk.

150. ROCZNICA URODZIN

1872 7 XII – urodził się Johan Huizinga (zm. 1945 r.) - holenderski historyk, eseista i językoznawca. Autor słynnego dzieła **Jesień Średniowiecza**, w którym prezentuje panoramiczny obraz kultury i życia społecznego u schyłku średniowiecza. Napisał również takie książki jak: **Homo ludens** (1938), **Kultura XVII - wiecznej Holandii** oraz **biografię Erazma z Rotterdamu**.

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

145. ROCZNICA URODZIN

1937 9 XII – zmarł **Andrzej Strug** (ur. 1871r.) - pisarz, działacz PPS. Autor noweli i powieści z życia rewolucjonistów polskich, z czasów I wojny światowej i początków naszej niepodległości: *Ludzie podziemi, Dzieje jednego pocisku, Pokolenie Marka Świdy, trylogia Żółty krzyż.*

80. ROCZNICA ŚMIERCI

1912 10 XII – urodził się **Jerzy Turowicz** (zm. 1999 r.) – polski dziennikarz i publicysta, redaktor naczelny "*Tygodnika Powszechnego*" w latach 1945 – 1953 i 1956 – 1999. Kawaler **Orderu Orła Białego**.

105. ROCZNICA URODZIN

1812 12 XII – zmarł **Stanisław Trembecki** (ur. 1739 r.) – polski poeta okresu oświecenia, sekretarz królewski. Od 1769 r. dworzanin króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, jego sekretarz i szambelan. W jego twórczości literackiej widoczne były wyraźne wpływy literatury i kultury francuskiego klasycyzmu. Tworzył wiersze polityczne, bajki, poematy, najbardziej znany to *Sofiówka* z 1806 roku. Autor znanego tłumaczenia komedii *Syn marnotrawny Woltera*.

205. ROCZNICA ŚMIERCI

1672 16 XII – zmarł **Jan II Kazimierz Waza** (ur. 1609 r.) – **król Polski** w latach **1648 - 1668**, tytułarny król Szwecji do 1660 roku z dynastii Wazów. Syn króla Polski i Szwecji **Zygmunta III Wazy i Konstancji Habsburżanki**, arcyksiężniczki austriackiej. Przyrodni brat Władysława IV Wazy. **Kawaler Orderu Złotego Runa**. Abdykował w 1668 roku, przerywając ciągłość dynastyczną. Był ostatnim członkiem z dynastii **Wazów**, blisko spokrewnionej z **Jagiellonami**.

345. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1922 16 XII – zmarł pierwszy **Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Gabriel Narutowicz** (ur. 1865 r.) – polski polityk, inżynier hydrotechnik, elektryk, profesor Politechniki w Zurychu, minister **Robót Publicznych**, minister **Spraw Zagranicznych**, pierwszy **Prezydent II RP**, zbudował liczne **elektrownie wodne w Europie Zachodniej**.
9 XII 1922 r. zostaje wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Swoją urzęd sprawuje tylko przez kilka dni. Ginie w Galerii "Zachęta, zastrzelony przez powiązanego z endecją malarza i fanatycznego nacjonalistę **Eligiusza Niewiadomskiego**.

95. ROCZNICA ŚMIERCI

1857 21 XII – urodziła się **Gabriela Zapolska** właśc. **Maria Gabriela Korwin - Piotrowska** (zm. 1921 r.) - polska dramatopisarka, powieściopisarka i publicystka. Przedstawicielka polskiego naturalizmu. Pisała komedie satyryczne, dramaty i powieści. Do najbardziej znanych należą: **Żabusia, Moralność pani Dulskiej, Panna Maliczewska, Sezonowa miłość**.

160. ROCZNICA URODZIN

1857 24 XII – zmarł **Stanisław Jachowicz** (ur. 1796 r.) - poeta polski, pedagog, działacz charytatywny, czołowy bajkopisarz polski, jeden z pionierów polskiej literatury dziecięcej. Pisał bajki i powiastki dydaktyczne wierszem, np. **Chory kotek**. Redaktor „Dziennika dla Dzieci”.

160. ROCZNICA ŚMIERCI

1977 25 XII – zmarł **Charlie Chaplin**, właśc. **Chaplin Charles Spencer** (ur. 1889 r.) – brytyjski aktor i reżyser okresu kina niemego, później także filmów dźwiękowych, producent, scenarzysta i kompozytor muzyki filmowej. Laureat **Oscara za całokształt twórczości** w 1972 roku. Najstojniejsze jego filmy to : **Gorączka złota, Brzdąc, Cyrk, Światła wielkiego miasta oraz Dyktator**.

40. ROCZNICA ŚMIERCI

1972 26 XII – zmarł **Harry S. Truman** (ur. 1884 r.) - amerykański polityk, w latach **1945 – 1953** był prezydentem Stanów Zjednoczonych. Okres prezydentury Trumana owocował w liczne historyczne wydarzenia: zakończenie **II wojny światowej**, **początek zimnej wojny**, **utworzenie ONZ**, a także **część wojny koreańskiej**. Jest jedynym w historii prezydentem Stanów Zjednoczonych, który wydał rozkaz użycia broni jądrowej (atak atomowy na **Hiroszimę i Nagasaki**). Harry S. Truman został wybrany **Człowiekiem Roku** magazynu „**Time**” w roku **1945 i 1948**.

45. ROCZNICA ŚMIERCI

Książnica Pomorska
im. Stanisława Staszica

KALENDARIUM NA ROK 2017

1822 27 XII – urodził się **Ludwik Pasteur** (zm. 1895 r.) – francuski chemik i mikrobiolog, twórca podstaw mikrobiologii i immunologii. Opracował metodę chronienia wina i innych produktów przed zepsuciem (tzw. **pasteryzacja**). Odkrył też znaczenie fermentacji dla drobnoustrojów. Badania nad wścieklizną, w latach 1881 – 1885, doprowadziły Pasteura, do zastosowania, z sukcesem, w 1885 roku pierwszej **szczepionki** przeciw **wściekliznie** u człowieka.

195. ROCZNICA URODZIN

1937 28 XII – zmarł **Maurice Ravel** (ur. 1875 r.) - francuski kompozytor i pianista, jeden z przedstawicieli impresjonizmu w muzyce. Ravel współpracował m.in. z **Siergiejem Diagilewem** i **Igorem Strawińskim**.

Najsłynniejszy jego utwór to: **Bolero** (1927 r.).

80. ROCZNICA ŚMIERCI

1922 31 XII – urodziła się **Halina Czerny - Stefańska** (zm. 2001 r.) - najwybitniejsza polska pianistka, chopinistka. W 1949 r. została laureatką I nagrody IV edycji Konkursu Chopinowskiego (wspólnie z Bellą Dawidowicz z ZSRR). Prowadziła również działalność pedagogiczną, wykładając m.in. na takich uczelniach jak: University of Fine Arts and Music w Tokio, Elisabeth University of Music w Hiroszynie, Arts Akademy w Nagoya, Seznoku Gakuen Uozu University w Tovama, prowadziła także liczne kursy mistrzowskie. W 2001 r. Tokijski Uniwersytet Sztuk Pięknych i Muzyki Geidai uhonorował pianistkę tytułem Doktora Honoris Causa.

95. ROCZNICA URODZIN